

Review from 24/04/2016

Articlesize (cm2): 1452

Customer:

Rubric:

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Author:

ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ

Subrubric:

Χρηματοπιστωτικό σύστημα/Τράπεζες

Mediatype:Print

ΡΕΠΟΡΤΕΡ

ημερομηνία: 24/04/2016, από σελίδα 36

ΜΙΧΑΛΗΣ ΚΑΜΜΑΣ

ΕΠΟΥΛΩΝΟΥΜΕ ΠΛΗΓΕΣ

«Ένας σημαντικός αριθμός των ΜΕΔ αφορά πρόσωπα που, ενώ διαθέτουν πόρους για αποπληρωμή, στρατηγικά επιλέγουν να μην ξοφλήσουν τα δάνειά τους. Εδώ θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι για να λάβει κάποιος δάνειο, κάποιος άλλος θα πρέπει να κάνει μια κατάθεση», αναφέρει σε συνέντευξή του στον ΡΕΠΟΡΤΕΡ ο γενικός διευθυντής του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, δρ Μιχάλης Καμμάς

ΟΙ ΑΛΛΑΓΕΣ ΠΟΥ
ΕΦΕΡΕ ΤΟ
ΜΝΗΜΟΝΙΟ
ΘΩΡΑΚΙΣΑΝ
ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ
ΚΑΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΑΝ
ΕΝΑ ΙΣΧΥΡΟΤΕΡΟ
ΤΡΑΠΕΖΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Της **Αλεξάνδρας Κωνσταντινίου**

alexandra.constantinou@imhbusiness.com

2013, η κεφαλαιακή επάρκειά τους βελτιώθηκε σημαντικά, ενώ η διαδικασία αναδιάρθρωσης των προβληματικών δανείων προχωρεί με καλύτερους ρυθμούς. Σίγουρα, παρά την πρόοδο που σημειώθηκε, το πρόβλημα των ΜΕΔ δεν έχει εκλείψει και όλοι συμφωνούν στο ότι απαιτείται μεγαλύτερη προσπάθεια από όλους, των δανειοληπτών συμπεριλαμβανόμενων.

Ποιες άλλες αξιοσημείωτες εξελίξεις μπορούμε να καταγράψουμε για τον τομέα των τραπεζών;

Σημαντικό είναι το γεγονός ότι οι κυπριακές τράπεζες, έπειτα από την επιτυχή διεξαγωγή των «τεστ αντοχής» από την ΕΚΤ το 2014, πλέον διαθέτουν ισχυρή κεφαλαιακή βάση και εποπτεύονται από τον Ενιαίο Εποπτικό Μηχανισμό, ενώ αύξησαν τις προβλέψεις τους για κάλυψη των ΜΕΔ. Παράλληλα, το ύψος των καταθέσεων στα πιστωτικά ιδρύματα σταθεροποιήθηκε και σε ορισμένες περιπτώσεις σημείωσε αύξηση, ενώ η ρευστοτική κατάσταση των πιστωτικών ιδρυμάτων βελτιώθηκε, με τη χορήγηση έκτακτης ρευστότητας (ΕΛΑ) να μειώνεται σημαντικά.

Συνοπτικά, οι κυπριακές τράπεζες είναι σήμερα σε θέση να ανταποκριθούν στις ανάγκες της αγοράς και της οικονομίας, ωστόσο χρειάζεται η συνεργασία όλων για να ξεπεραστούν πλήρως όλα τα προβλήματα. Ως Σύνδεσμος Τραπεζών αναλαμβάνουμε κάθε αναγκαία πρωτοβουλία, προκειμένου να περιοριστούν τα όποια εναπομείναντα προβλήματα και οι κυπριακές τράπεζες να διαδραματίσουν τον πρωταγωνιστικό ρόλο τους, σπρίζοντας την ανάπτυξη

της οικονομίας, την προσέλκυση ξένων επενδύσεων και τη δημιουργία νέων θέσεων εργασίας.

Ποια είναι η μεγαλύτερη ανησυχία σας, σε σχέση με τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κυπριακός τραπεζικός κλάδος;

Αναμφίβολα, το ύψος των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων παραμένει ως το μεγαλύτερο πρόβλημα που αντιμετωπίζουν σήμερα τα πιστωτικά ιδρύματα. Ένα υψηλό ποσοστό μη εξυπηρετούμενων δανείων μειώνει τη δυνατότητα των τραπεζών να χορηγούν δάνεια προς την πραγματική οικονομία, ενώ εμποδίζει την εξυγίανση των χαρτοφυλακίων τους, στοιχείο απαραίτητο για αναζήτηση νέων παραγωγικών ευκαιριών δανειοδότησης. Παρά τις προσπάθειες των τραπεζών και τη δημιουργία εξειδικευμένων μονάδων διαχείρισης των ΜΕΔ στις τράπεζες, υπάρχουν και εκείνες οι περιπτώσεις κατά τις οποίες οι δανειολήπτες δεν συνεργάζονται εποικοδομητικά για εξεύρεση λύσεων στα πλαίσια της πολιτικής αναδιάρθρωσεων δανείων.

Ένα άλλο θέμα που απασχολεί τον τραπεζικό τομέα όχι μόνο στην Κύπρο, είναι οι συνεχείς αλλαγές στο κανονιστικό και νομοθετικό πλαίσιο που διέπει τις τραπεζικές εργασίες. Οι αλλαγές αυτές δημιουργούν ένα πλαίσιο το οποίο στο τέλος καταλήγει να γίνεται υπερβολικά ρυθμισμένο, σε σημείο που να δυσκολεύει και εμποδίζει την αποτελεσματική λειτουργία του τραπεζικού συστήματος και της οικονομίας και κατ'επέκταση επηρεάζει την επιστροφή σε γρηγορότερους ρυθμούς ανάπτυξης.

Παρά τον κυκλώνα των μη εξυπηρετούμενων δανείων (ΜΕΔ) οι κυπριακές τράπεζες επανακτούν μήνα με τον μήνα την εμπιστοσύνη των πολιτών ακολουθώντας το γενικότερο κλίμα που επικρατεί στην κυπριακή οικονομία. Ωστόσο, έχοντας υποστεί λήφτινγκ την τελευταία τριετία με την υπογραφή του Μνημονίου και τις τεράστιες αλλαγές που προέκυψαν, το κυπριακό τραπεζικό σύστημα καλείται να αντιμετωπίσει τις προκλήσεις στη μετά Μνημονίου εποχή στις οποίες, μεταξύ άλλων αναφέρεται σε συνέντευξή του στον ΡΕΠΟΡΤΕΡ ο γενικός διευθυντής του Συνδέσμου Τραπεζών Κύπρου, δρ Μιχάλης Καμμάς.

Πώς αξιολογείτε την κατάσταση στην οποία βρίσκονται σήμερα οι κυπριακές τράπεζες;

Σήμερα, οι κυπριακές τράπεζες είναι σε πολύ καλύτερη θέση, σε σχέση με τα προηγούμενα χρόνια, ενώ σταδιακά και με βάση τις οδηγίες της Κεντρικής Τράπεζας προσπαθούν να επιλύσουν τα εναπομείναντα προβλήματα του πρόσφατου παρελθόντος. Σε σύγκριση με το

Πιστεύετε ότι ανήκουν στο παρελθόν οι δύσκολες μέρες για τις κυπριακές τράπεζες και όντως πέτυχε η «εγχείρηση στο κυπριακό τραπεζικό σύστημα»;

Η εξέλιξη των πραγμάτων και οι αριθμοί δείχνουν ότι το τραπεζικό σύστημα σταθεροποιείται, επανέρχεται η εμπιστοσύνη του κοσμου και υπάρχει μια σημαντική βελτίωση σε σχέση με πριν από δύο χρόνια. Ωστόσο, η προσπάθεια πρέπει να συνεχιστεί, διότι ο δρόμος προς την πλήρη εξυγίανση δεν ολοκληρώθηκε ακόμη. Η οικονομία αναμένεται κατά το 2016 να συνεχίσει την πορεία ανάκαμψης που ξεκίνησε το 2015, επουλώνοντας ολοένα και περισσότερες από τις πληγές που άφησε πίσω της η παραταταμένη ύφεση και η κρίση των προηγούμενων ετών. Οι πρόσφατες οικονομικές εξελίξεις ήταν καλύτερες, απ' ό,τι αρχικά ανέμεναν οι διεθνείς δανειστές μας, ιδιαίτερα σε σχέση με τον ρυθμό μεταβολής του ΑΕΠ, που κυμάνθηκε στο 1,6% πέρυσι και με τις προβλέψεις για το 2016 να μιλούν για σημαντική επιτάχυνση, πέραν του 2%.

Εξάλλου, σημαντική πρόοδος σημειώθηκε, τόσο στη δημοσιονομική κατάσταση της χώρας, με το δημοσιονομικό έλλειμμα για το 2015 να φθάνει το 0,5% του ΑΕΠ, όσο και στην εξυγίανση του τραπεζικού της συστήματος. Οι αλλαγές αυτές θωράκισαν την οικονομία και δημιούργησαν ένα ισχυρότερο τραπεζικό σύστημα, το οποίο μπορεί να αντιμετωπίσει καλύτερα οποιοσδήποτε μελλοντικές δυσκολίες. Τα στοιχεία καταδεικνύουν ότι η εμπιστοσύνη στην κυπριακή οικονομία επιστρέφει, όπως καταγράφεται από το θετικότερο επενδυτικό κλίμα, αλλά και από τη μικρή έστω αύξηση στις καταθέσεις.

Τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια αποτελούν μεγάλο πονοκέφαλο, όχι μόνο για τις τράπεζες, αλλά για την κυπριακή οικονομία γενικότερα. Ποιες εξελίξεις να αναμένουμε για το 2016;

Η αύξηση του ρυθμού ανάπτυξης της οικονομίας θα έχει, ασφαλώς, θετική επίδραση, τόσο στην αγορά εργασίας, όσο και στην αντιμετώ-

πιση των ΜΕΔ. Με τη σειρά της η μείωση των ΜΕΔ, θα έχει αμφίδρομες επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα, καθότι από τη μια ανακουφίζεται ο δανειολήπτης και στηρίζεται η κατανάλωση, ενώ, από την άλλη, βελτιώνονται οι ισολογισμοί των πιστωτικών ιδρυμάτων, γεγονός που τους δίνει κίνητρο και ευχέρεια για περαιτέρω δανεισμό και αύξηση των επενδύσεων στην οικονομία.

Όπως επισημάνθηκε και από την Τρόικα, ένας σημαντικός αριθμός των μη εξυπηρετούμενων δανείων αφορά πρόσωπα που, ενώ διαθέτουν πόρους για αποπληρωμή, στρατηγικά επιλέγουν να μην ξοφλήσουν τα δάνειά τους. Εδώ θα πρέπει να γίνει αντιληπτό ότι για να λάβει κάποιος δάνειο, κάποιος άλλος θα πρέπει να κάνει μια κατάθεση. Άρα, αν κάποιος σκόπιμα, αρνούνται να αποπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, ενώ έχουν εισοδήματα και περιουσιακά στοιχεία, οι τράπεζες είναι λογικό ότι θα κινηθούν εναντίον τους, και αυτό είναι επίσης και το δίκαιο για όσους δανειολήπτες ανταποκρίνονται κανονικά στις υποχρεώσεις τους.

Από τα τελευταία στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου διαφαίνεται ότι οι αναδιαρθρώσεις κατά το τέλος του 2015 ανήλθαν στο 53% των μη εξυπηρετούμενων χορηγήσεων, σε σύγκριση με 47% στο τέλος του 2014. Για να υπάρξει διάρκεια στις θετικές επιδόσεις θα πρέπει, βέβαια, να συνεχιστούν οι συλλογικές προσπάθειες εξυγίανσης της οικονομίας και του τραπεζικού μας συστήματος. Με υπεύθυνους χειρισμούς από όλους, είμαι αισιόδοξος ότι μπορούμε να επιτύχουμε ακόμα καλύτερα αποτελέσματα.

Σας ικανοποιούν τα βήματα και οι χειρισμοί που έγιναν μέχρι σήμερα από τις τράπεζες, σε σχέση με τις αναδιαρθρώσεις κόκκινων δανείων;

Το ενδιάμεσο του 2015 αναδιαρθρώθηκαν δάνεια τακτής λήξης ύψους €3,6 δισ., ενώ το τελευταίο τρίμηνο του 2015 διενεργήθηκαν αναδιαρθρώσεις €2,3 δισ. Να αναφέρουμε ότι η απόκτηση εμπειριών στα θέματα αναδιαρθρώσεων και του πλαισίου αφερεγγυότητας βοήθησε τα πιστωτικά ιδρύματα και τους δανειολήπτες να προχωρούν με πιο γρήγορο ρυθμό σε βιώσιμες αναδιαρθρώσεις. Επιπρόσθετα, αναμένο-

νται καλύτερα αποτελέσματα στην πορεία των αναδιαρθρώσεων, λόγω και των αλλαγών που έγιναν στο θεσμικό πλαίσιο και σχετίζονται με τις νομοθεσίες για την αφερεγγυότητα, την πώληση δανείων και των εκποιήσεων. Ωστόσο, ο πλέον σημαντικός παράγοντας για την αντιμετώπιση των ΜΕΔ είναι αναμφισβήτητη η επιτάχυνση του ρυθμού ανάπτυξης του ΑΕΠ.

Η έξοδος της Κύπρου από το Μνημόνιο, τι ακριβώς σημαίνει για τις τράπεζες; Τι απαντάτε σε όσους έσπεραν τον πανικό;

Σίγουρα, η έξοδος από το Μνημόνιο δεν σημαίνει και ότι επιλύθηκαν όλα τα προβλήματα που προέκυψαν λόγω της κρίσης. Όπως όλοι γνωρίζουμε, υπάρχουν τομείς που συνεχίζουν να παρουσιάζουν προβλήματα και επιχειρήσεις που ακόμα να βρουν τους βηματισμούς τους. Όμως, η έξοδος από το Μνημόνιο δίνει τη δυνατότητα στη χώρα να καθορίσει με μεγαλύτερη αυτοτέλεια την οικονομική πολιτική της, ενώ στέλνει διεθνώς το μήνυμα ότι η Κύπρος εισήλθε σε τροχιά ανάκαμψης. Τα στοιχεία αυτά είναι απαραίτητα για να μπορέσουμε να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις προσέλκυσης ξένων επενδύσεων και ανάπτυξης των νέων τομέων επιχειρηματικής δραστηριότητας, αξιοποιώντας, τόσο τα συγκριτικά πλεονεκτήματά μας, όσο και τις νέες ευκαιρίες της εποχής. Υπ' αυτό τον φακό, η έξοδος από το Μνημόνιο συμβάλλει και στις προσπάθειες των τραπεζών που επιθυμούν ένα υγιές οικονομικό περιβάλλον για να διαδραματίσουν τον ρόλο τους στην ανάπτυξη της χώρας.

Ήδη, το ότι η οικονομία επέστρεψε σε θετική ανάπτυξη πέρυσι, η οποία αυξήθηκε σχεδόν κατά 1,6%, είναι προς την ορθή κατεύθυνση. Το τραπεζικό σύστημα στηρίζεται σε πιο σταθερά θεμέλια και επιταχύνονται οι εργασίες για τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, δημιουργώντας περιθώρια για την επάνοδο νέου παραγωγικού δανεισμού. Την ίδια ώρα, η δημοσιονομική θέση αποκαταστάθηκε και βρίσκεται σε βιώσιμο δρόμο, ενώ το δημόσιο χρέος βρίσκεται τώρα σε πτωτική πορεία. Επιπρόσθετα, η Κύπρος επανάκτησε την πρόσβασή της στις διεθνείς κεφαλαιαγορές, εκδίδοντας με επιτυχία τρία Ευρωομόλογα στο διάστημα των τελευταίων 21 μηνών.

ANTREAS LOUKALIS

ΒΑΘΥΣ ΜΕΤΑΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΣΤΙΣ ΤΡΑΠΕΖΕΣ ΛΟΓΩ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ

Τι σήμαινε για τις κυπριακές τράπεζες η υπογραφή του Μνημονίου;

Το κυπριακό τραπεζικό σύστημα ειδικότερα υπέστη έναν βαθύ μετασχηματισμό. Η απόσταση που καλύφθηκε από τον Μάρτιο του 2013 είναι μεγάλη και τα μεταρρυθμιστικά μέτρα, τα οποία εφαρμόστηκαν ή εφαρμόζονται είναι κρίσιμα και σημαντικά για την επιστροφή του κυπριακού χρηματοπιστωτικού συστήματος σε πορεία ανάπτυξης και κερδοφορίας. Ωστόσο, πρέπει να συνεχιστεί με αποφασιστικότητα η προσπάθεια για να διασφαλιστεί η μείωση των μη εξυπηρετούμενων δανείων σε πιο αποδεκτά επίπεδα.

Ήδη, οι τράπεζες λαμβάνουν πολύ αυστηρά μέτρα για καταπολέμηση του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος. Μπορούν να ανιχνεύουν τόση αυστηρότητα ή μήπως τίθεται σε κίνδυνο το προφίλ της Κύπρου ως διεθνούς επιχειρηματικού κέντρου;

Για το θέμα του ξεπλύματος βρόμικου χρήματος υπάρχουν αυστηροί κανονισμοί και οδηγίες. Οι τράπεζες εφαρμόζουν την 4η Οδηγία Καταπολέμησης Παράνομου Χρήματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις οδηγίες του Financial Action Task Force με υψηλό βαθμό συμμόρφωσης. Πρέπει, ωστόσο κανένας να μην εφισυχάζει, καθώς είναι ακόμη νωπές οι εμπειρίες από τις αποφάσεις του Eurogroup που αφορούσαν την Κύπρο. Ως εκ τούτου, οποιοδήποτε ενέργειες γίνονται οι οποίες βελτιώνουν την αξιοπιστία της Κύπρου διεθνώς, ενισχύουν την υπόσταση της χώρας μας ως διεθνές επιχειρηματικό κέντρο.